

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bn

(Hely)

1924. 10. 3.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

027.1

Hely

Tiszti Kaszinó Kutató

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

A Tiszti Kaszinó könyvtárában

Hadseregünk szellemileg nem szerelt le

— A Magyarság tudósítójától —

Mialatt országos könyvtáraink vezetői egyik ankét után a másikra ültek össze, hogy valami menő gondolatot eszeljenek ki a tudományos nagy könyvtárak anyagi szükségleteinek fedezése érdekében, az alatt egyik kisebb, az országos nagy könyvtáraknál jelentőségében is kevesebb könyvtárunk oly bámulatraméltó eredményt ért el, amellyel méltán keltheti föl az összes országos nagy könyvtárak irigységét. A tudomány megmentése érdekében tartott ankéteken megállapították, hogy a kormánynak és a társadalomnak kötelessége gondoskodni a könyvtárak szükséges dotációjáról, ennek a kis könyvtárnak a vezetője pedig — szinte teljesen magára és egy tudományos kaszinó-egyesületre támaszkodva, előteremtett mindent, amire egy jól felszerelt könyvtárnak szüksége volt. Ma — az alábbi statisztikai adatok igazolni fogják állításunkat, — ez a könyvtár végzi a legnagyobb kulturális feladatot Magyarországon.

A Tiszti Kaszinó könyvtáráról van szó, amely a régi császári és királyi kaszinóól tulnyomó részben értéktelen és haszontalan szépirodalmi műveket vett át, amelyek legnagyobb része ma is rendezetlen és a melyeknek a rendezése nem is sürgető.

23.

Szelérszámra bevernek azonban még ma is könyvkupacokban azok az értékebb könyvtárak, amelyeket a Károlyi-forradalom első napjaiban, a fosztogatások aranykorában néhány bátor és önfeláldozó magyar katonatiszt a kasszárnyákból mentett meg. A magyar hadsereg ezredkönyvtárainak ez a régi időkből visszanyúló, rendkívül becses anyaga — tudományos és szépirodalmi művek vegyesen, számszerint circa negyvenezer kötet — most van feldolgozás alatt. A mai napig nyolcezer tudományos és hatezer szépirodalmi művet katalógizáltak és a könyvtári forgalom eredménye egy év leforgása alatt máris akkora volt, hogy méltán keltette föl a könyvtári szakemberek csodálkozását. A múlt év október 1-től kezdve ez év szeptember 1-ig 8379 olvasó 26.778 művet kölcsönözött ki 32.338 kötetben. Tudományos művet a zimankós februárban kölcsönöztek ki a legnagyobb számban, amikor 159 olvasó 497 kötet hadtudományi művet tanulmányozott. A szépirodalmi művek fogyasztása a legnagyobb — bármily furesának látszik is — a szerelem nyílásának havában, májusban volt, az ideig zord májusban, mikor dideregve húzódtunk össze fűtetlen, hideg szobáinkban. Ebben a hónapban 845 olvasó 4.000 kötetet kölcsönözött ki és voltak napok, amikor egy napon, a kölcsönzés hat órája alatt hatszáz könyvet hoztak vissza a tagok és ugyanannyit vittek el. Csak anyagi leszerelés volt hát a magyar hadseregben, szellemi leszerelésnek nyoma sincs és hátránk acsarkodó ellenségeink nagyobb

tömegeket tudnak is szembe állítani velünk, a hadi tudományokban a mi katonatisztjeink fölénnyel ellensúlyozná az ő számbeli fölénységüket. Soha nem olvastak

katonatisztjeink annyit, soha nem foglalkoztak oly intenzíven elméleti kérdésekkel, mint most, amikor szerény anyagi javadalmasításuk őket is befelé élésre kényszeríti.

Felkerestük Pilch Jenő ezredest, a Tiszti Kaszinó könyvtárának tudós igazgatóját, akit hadtörténeti kutatásainak elismerésül a Magyar Tudományos Akadémia már egy évtizeddel ezelőtt tagjai sorába iktatott, hogy e nagyforgalmu könyvtárnak, amely statisztikájával közvetlenül a Fővárosi Könyvtár után következik, helyzetéről pontos tájékozódást szerezzünk. Pilch ezredes lekötőszóval szíveskedett állott rendelkezésünkre és kérdésünkre a következő felvilágosítást adta:

— A kaszinó könyvtárát a társadalom és a kaszinó támasztotta föl és a magyar kormány azzal támogatja, hogy több tisztet vezényelt ki szolgálatra a könyvtárhoz. Sajnos, a jelenlegi viszonyok közt újabb munkaerők vezénylésére nem számíthatunk, pedig gazdag anyagunknak még a fele sincs katalógizálva. A könyvtár dotációjáról kizárólag a Tiszti Kaszinó igazgatósága gondoskodik, amely a tagdíjakból 1923–24-re huszmilliót fordított a könyvtár gyarapítására, 1924–25-ben pedig ötven-hatvanmilliót fog rendelkezésünk-

re bocsátani. A könyvtár főtörékése, hogy a hadtudományokban és a magyar szépirodalomban teljes legyen. Egyetlen valamire való magyar szépirodalmi műnek sem szabad a könyvtár anyagából hiányoznia. Ezenkívül a világháborni irodalmában is lehető teljességre törekszünk. Ennek az anyaga, amely nagy olvasottságnak örvend, a mai napig 1.565 darabot tesz ki. A külföldi folyóiratokat sem hanyagolja el a könyvtár és 1923-ban 35 különböző nyelvű folyóiratra fizetett elő.

Megtekintettük a könyvtár helyiségeit. Tizenkét szobából áll, öt szobában mintaszerűen rendezett, gyönyörű anyag, a többiben egyelőre rendezetlen, egymás hátán toronyba rakott könyvek, kupacok: a szanálás szimbólumai. Másutt a kormány egy ilyen életképes, óriási közművelődési feladatot végző könyvtár rendezésére tíz újabb munkaerőt rendelne ki, nálunk: szándék. Mintha a szanálás fontosabb volna a közművelődésnél, a tudománynál, hadseregünk művelődési törekvéseinél. Huszezer katalógizálatlan tudományos könyv várja itt, hogy egyszer vége legyen már a szanálásnak és jöjjön egy jobb kor, mely után a huszezer tudományos könyv felkerül a könyvespolcokra és innen a tudományt szomjuhozó kutatók kezébe. Addig a kutatók várjanak türelemmel és ériék be azzal a nyolcezer kötetel, amelyet ambiciózus, lelkes tiszték ötévi buzgó, lelkes munkája tett hozzáférhetővé számukra.